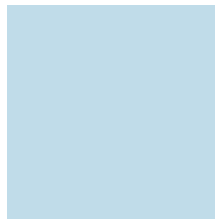

INVALIDILIITON VUOSIKIRJA 2004

Toimitus: Viestintä / Sinikka Rantala, Jarna Lattunen, Kaija Pulli sekä Elina Kopu, Jorma Varkila, Juha Kotikangas

Ulkoasu: Viestintä / Johanna Paulin

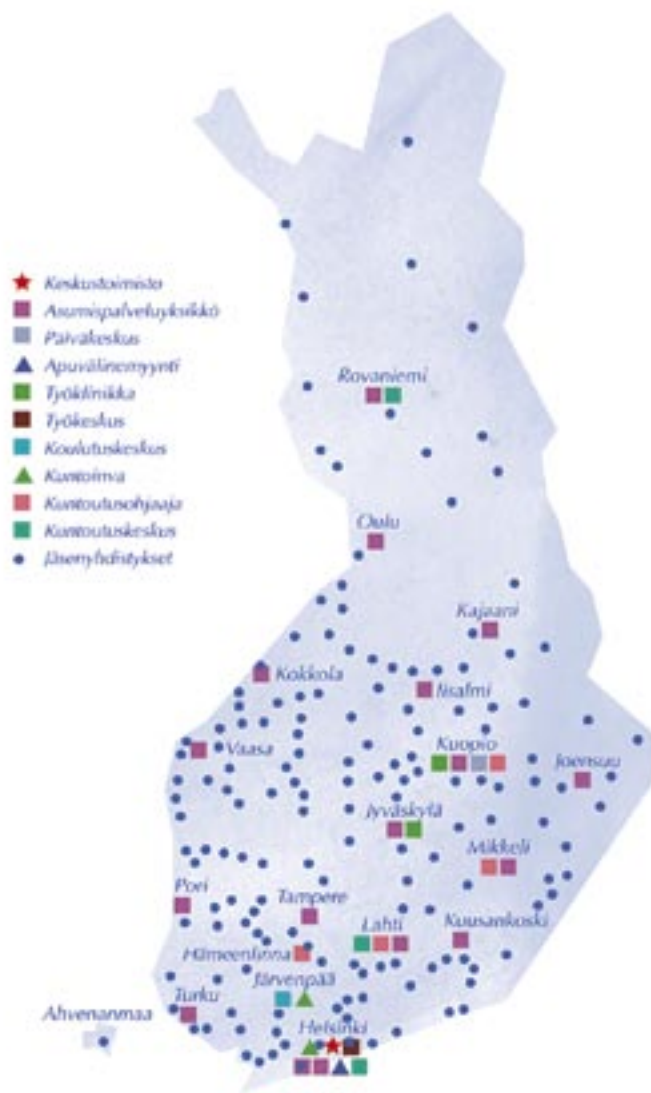
Kannen kuva asuntola Einolasta Pertti Rivanti

Invalidiliiton *vuosikirja 2004*

SISÄLTÖ

<i>Johdon katsaus</i>	1
<i>Rakennetun ympäristön esteettömyys</i>	3
<i>Vaikeavammaisten työllisyys</i>	4
<i>Uusi asuntola on myös oppimisympäristö</i>	5
<i>Lapin kuntoutuksen tulevaisuus?</i>	6
<i>Asumisen portaat</i>	8
<i>Iltapäivätoiminnan projekti</i>	10
<i>Tiedä-kampanjat</i>	12
<i>IT-lehti uudistui</i>	13
<i>Talous</i>	14
<i>Jäsenyhdistykset</i>	16
<i>Luottamuselimet</i>	18
<i>Toimintayksiköt</i>	20

2004 – Esteittä eteenpäin

Vuoden 2004 aikana liiton toimintaympäristö muuttui edelleen voimakkaasti. Muutosvirroista näkyvimpiä oli mm. hyvinvointierojen lisääntyminen niin väestöryhmien välillä kuin niiden sisälläkin. Tämä näkyy myös siinä, että alueelliset erot maassamme kärjistyivät.

Monilla selvityksillä ja tutkimuksilla todettiin, että valtion ja kuntien taloudelliset voimavarat eivät näyttäisi riittävän tulevaisuudessa pitämään yllä nykyisiä hyvinvointipalveluja. Osittain tämänkin seurauksena hyvinvointipalvelujen tuotantotavat monipuolistuivat. Invalidiliiton vaikuttamistoiminta joutuu jatkossakin painimaan sen tosiseikan kanssa, että yleisten hyvinvointipalvelujen järjestäminen ja erityisryhmille kohdennettujen palvelujen yhteensovittaminen on ongelmallista.

Invalidiliitossa toteutettiin vuonna 2004 teemaa ”Esteittä eteenpäin – Utan hinder framåt” keskittyen erityisesti rakennetun ympäristön esteettömyyteen. Teema toteutui hyvin sekä julkisessa sanassa että liiton sisällä. Suurin saavutus oli ilman muuta se, että liiton vaikuttamisen seurauksena Suomen rakentamismääräyskokoelmaan saatiin säädös, jonka perusteella jokaiseen uuteen kolmikerroksiseen tai sitä korkeampaan rakennukseen on rakennettava hissi. Tämä tulee olennaisesti parantamaan mm. liikuntavammaisten ihmisten asumisoloja.

Invalidiliiton toimintayksiköissä tilanne vaihteli jonkin verran, useimmilla yksiköillä riitti asiakkaita kuitenkin hyvin. Eniten asiakkaita kaivattiin kuntoutuksen

ja asumisen yksiköihin Rovaniemelle sekä Kuopion ja Jyväskylän työklinoille. Erilaisten asumispalvelujen tarjonta kasvoi muutamilla paikkakunnilla, mm. Tampereen asumispalveluyksikön toiminta laajeni huomattavasti.

Invalidiliiton julkaiseman IT Invalidityö –lehden toimitus uudistettiin niin ulkoasun osalta kuin toimituksellisestikin. Lehden kustannustoiminta ja suuri osa toimituksellisesta työstä tehtiin ulkopuolisessa yhtiössä. Yhteistyöstä saadut kokemukset olivat positiivisia. Myös lehden ulkoasu muuttui.

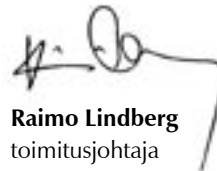
Liiton toiminta ja talous toteutuivat suunnitelmien mukaisesti. Ilman asiantuntevaa, ahkerää ja sitoutunutta henkilöstöä tulokset eivät olisi olleet mahdollisia. Suuri kiitos henkilöstölle.

Myöskään ilman yritysten ja yksittäisten henkilöiden vapaaehtoista taloudellista tukea, jota liitolle osoitettiin, ei olisi pystytty vuonna 2004 niin mittaavaan edunvalvontaan ja palvelutoimintaan kuin nyt. Yritysten ja yksittäisten henkilöiden lahjoitukset ovat olleet välttämättömiä ja ensiarvoisen tärkeitä toiminnallemme. Kiitos teille tukijat.

Vuonna 2005 jatkamme teemalla ”Esteittä eteenpäin”. Nyt keskitymme liikkumisen esteettömyyteen.

Pekka Tuominen
puheenjohtaja

Raimo Lindberg
toimitusjohtaja

|||
[Digital Display]
Hissi
B-näppä
+ 542 m
00
-

ESTEETTÖMYYS
ESTEETTÖMYYS

Huomiota rakennetun ympäristön esteettömyyteen

Invalidiliiton teemana on vuosina 2004–2005 Esteittä eteenpäin. Vuonna 2004 kiinnitettiin erityisesti huomiota rakennetun ympäristön esteettömyyteen. Liitto edisti esteettömyyttä laajasti vaikuttamalla ohjeistuksiin, tiedottamalla sekä kouluttamalla. Työssä olivat aktiivisesti mukana liiton paikallisyhdistykset sekä esteettömyystyöryhmä.

- Merkittävä vaikuttamistoiminnan saavutus oli, kun suomalaista rakentamista sitovaan ympäristöministeriön Rakentamismääräyskokoelmaan G1 lisättiin määräys hissien rakentamisesta kaikkiin kolmikerroksisiin tai sitä korkeampiin kerrostaloihin. Pyrimme myös vaikuttamaan muihin lakeihin ja määräyksiin kirjoittamalla lausuntoja sekä osallistumalla lukuisiin eri työryhmiin, kuten liikenne- ja viestintäministeriön esteettömyyttä edistävän Elsan ohjaus- ja koulutusryhmään. Helsingin rakennusviraston johtamassa laajassa SuRaKu-projektissa kehitettiin ohjeistukset julkisten ulkotilojen rakentamiselle. Liitto osallistui myös tähän projektiin aktiivisesti, Invalidiliiton esteettömyysasiamies **Harri Leivo** kertoo.

Invalidiliitton esteettömyysosaajia

Vuoden aikana liiton alueet ja paikallisyhdistykset järjestivät lukuisia erilaisia tapahtumia, seminaareja ja kartoituksia. Koulutuksia järjestettiin erityisesti kuntien toimijoille ja johtohenkilöille. Esimerkiksi Rakennustarkastuspäivien luennolla tavoitettiin Lappeenrannassa maaliskuussa noin 120 rakennus-

tarkastajaa ja Helsingin rakennusviraston, rakennusvalvontaviraston sekä sosiaali- ja terveysviraston välle suunnatuissa esteettömyyskoulutuksissa oli osallistujia yhteensä lähes 300 henkilöä.

- Asuntomessu- ja erämessuorganisaatioiden kanssa suunnitelimme messutapahtumien esteettömyyttä. Invalidiliitto oli myös muiden järjestöjen kanssa kertomassa esteettömyydestä Heinolan asuntomessujen esteettömyyspisteellä, Harri Leivo toteaa.

Lapin ja Oulun lääneissä kartoitettiin kuntien keskeisten palveluiden esteettömyyttä. Kartoitukset ja seminaarit saivat laajalti alueellista julkisuutta. Liiton keskustoimiston edustajat osallistuivat noin 30 esteettömyyteen liittyvään seminaariin ja koulutustilaisuuteen. Liiton sisällä koulutettiin keväällä 27 esteettömyysosaajaa.

Alkuvuodesta 2004 julkistettiin liiton Internet-sivuilla esteettömyyssivusto, jonne on kerätty kattava tietopaketti rakennetun ympäristön esteettömyydestä.

Kansainvälisen vammaisten päivän esteettömyysseminaarissa joulukuussa Invalidiliitto luovutti esteettömyyspalkinnon ympäristöministeri **Jan-Erik Enestamille**.

*Esteettömyysasiamies
Harri Leivo*

*Ympäristöministeri
Jan-Erik Enestam*

Vaikeavammaisten työllisyys - vaikuttamistoiminnan ikuisuuskySYMYS?

Helmikuun alussa astui voimaan yhdenvertaisuuslaki. Se toteuttaa Suomessa kahta direktiiviä, syrjintä- ja työsyRJintädirektiiviä. Niiden yhdistämistä yhdeksi laiksi on vammaisjärjestöjen näkökulmasta pidettävä epäonnistuneena ratkaisuna. Invalidiliitto teki työtä lakiesityksen kanssa kaksi ja puoli vuotta.

- Tämä oli ehdottomasti tiukin vaikuttamistoiminnan vääntö, jossa olen seitsemänvuotisen sosiaalisihiteeriani aikana ollut mukana, toteaa Invalidiliiton sosiaalisihiteeri **Terttu Manelius**, jonka erikoisalaa on työllisyyspolitiikka.

”Väännön” tulos ei kuitenkaan ollut toivottu.

- Yhdenvertaisuuslaki on monella tapaa ongelmallinen. Yksi hankalista asioista on lain soveltamisala – esim. syrjinnän kieltö sosiaali- ja terveystalveluissa ei koske vammaisia henkilöitä. Samoin lain valvonta ja oikeussuojakeinot ovat puutteellisia.

Vaikeavammaisten yrittäjien alv-vapaus

Vaikeavammaisten yrittäjien yritystoimintaa on 60-luvulta lähtien tuettu vapauttamalla heidät liikevaihtoverosta ja nykyisin sitä vastaavasta arvonlisäverosta. Vaikeavammaiset yrittäjät, joiden työkyky on alentunut vähintään 70 %, on vapautettu suorittamasta arvonlisäveroa valmistamiensa tavaroiden tai tavaraan kohdistuvien työsuoritusten myynnissä. Alv-vapaus on toisin sanoen rajattu käsityö- ja korjausalan yrityksiin.

Arvonlisäverosta vapautettujen vaikeavammaisten yrittäjien siirtymistä arvonlisäverolain piiriin on lykätty vuosi kerrallaan erillislailla, niin tehtiin myös vuonna 2004. Siirtymislainsäädäntö on poikkeuksellista, mutta muutosta kestävämpään ja oikeudenmukaisempaan menettelyyn on tällä tavalla siirretty jo 11 kertaa.

Terttu Manelius toimi asiassa jälleen kerran primus moottorina.

- Invalidiliiton tavoitteena on kuitenkin saada aikaan kestävämpi järjestelmä, jolla taattaisiin kaikille vaikeavammaisille yrittäjille tasavertaiset mahdollisuudet vammattomien kanssa, ts. poistettaisiin vamman aiheuttama haitta. Vaikeavammaisten yrittäjien asema tulisi ottaa käsittelyyn yrittäjyyden politiikkaohjelmassa ja yhteistyössä eri ministeriöiden välillä, tarmokas Terttu muistuttaa.

*Sosiaalisihiteeri
Terttu Manelius*

Mukaan ennakoivaan vaikuttamiseen

Vuonna 2004 vammaisjärjestöiltä pyydettiin ensimmäistä kertaa kannanottoa Suomen työllisyyspolitiikan toimintasuunnitelman valmistelutyöhön. – Pidän tätä erityisen tärkeänä sen vuoksi, että työministeriön pyyntö on ensimmäinen periaatteellinen alku sille prosessille, johon vammaisjärjestöt ovat jo pitkään pyrkineet: eli päästä jälkikäteisestä ennakoivaan vaikuttamiseen eli mukaan valmistelutyöhön silloin, kun asiat koskevat vammaisia ihmisiä itseään, kiittelee Terttu Manelius.

Uusi asuntola on myös oppimisympäristö

Vaikeavammaisten asuntolan rakentaminen ja Mannila-rakennuksen saneeraus toivat Järvenpään koulutuskeskuksen toimintaan uutta ja erilaista vilkkautta. Uuden viisikerroksisen, kerrospinta-alaltaan yhteensä 4 568 m²:n ja kustannusarvioltaan noin 9,8 miljoonan euron asuntolan rakentaminen sekä Mannilan saneeraus vaikuttivat vuoden aikana melkoisesti koulutuskeskuksen arkeen.

Asuntolan suunnittelijana toimi arkkitehtitoimisto Kirsti Sivén ja Asko Takala Arkkitehdit Oy. Suunnittelussa käytettiin apuna sekä aikaisempia vastaavan tyyppisestä rakentamisesta saatuja kokemuksia että käyttäjien asiantuntemusta. Uudessa Einola-nimisessä asuntolassa on 48 asuntoa ja yksi luokkatila. 10 asuntoa on varustettu ympäristöhallintalaitteilla.

Asunnot soveltuvat kaikkein vaikeimmin vammaisille. Kaikki asunnot ovat yksiöitä, joten opiskelijoilla on mahdollisuus itsenäiseen asumiseen asuntolaohjaajien avustuksella. Asuntolaan muutti myös Invalidiliiton fysikaalinen hoitolaitos Kuntoinva. Lisäksi rakennuksessa on kuntosali, terapia-allasosasto saunoineen sekä koulutuskeskuksen kirjaston tilat. Kirjasto asuntolarakennuksen pohjakerroksessa toimii rakennuksen sydämenä. Opiskelijoilla on kirjaston yhteydessä myös workshop-tila.

Asuntolarakennuksessa opiskelijoiden käytössä on harjoituskeittiö ja itsenäisen elämän harjoitteluun tarkoitettu yksiö. Kokonaisuutena asuntolan toimin-

not on tarkoitettu tukemaan opiskelijoiden kokonaiskuntoutusta ja se toimii myös luonnollisena osana oppimisympäristöä.

Vaikeasti liikuntavammaisille tarkoitetut asunnot sijaitsivat aikaisemmin Mannila-rakennuksen eteläpäädyssä. Vuoden 2004 aikana tilat saneerattiin opetus- ja työhuonetiloiksi. Uusi asuntola ja uudistuneet tilat mahdollistivat sen, että Lahdessa järjestetty valmentava koulutus siirtyi Järvenpähän ja selkädinvammaisille tarkoitettu koulutus voitiin aloittaa tammikuussa 2005.

Kuva: Auli Hackman

Arkkitehti **Kirsti Sivén**
Järvenpään koulutus-
keskuksen uudessa
Einola-asuntolassa.

Lapin kuntoutuksen tulevaisuus?

Invalidiliitossa on jo jonkin aikaa seurattu huolis-
saan Lapin lääkinällisen kuntoutuksen tilannetta.
Laituskuntoutuksen tarve ei ole Lapissa vähentynyt,
päinvastoin. Kuitenkin kunnat lähettävät ihmisiä
kuntoutukseen huomattavasti vähemmän kuin mikä
todellinen tarve on. Kuntoutusajat ovat myös selke-
ästi lyhentyneet.

Jotta tilanteesta olisi tutkittua tietoa, Invalidiliitto
päätti tilata Lapin yliopiston täydennyskoulutus-
keskukselta selvityksen Lapin läänin lääkinällisen
kuntoutuksen tilasta. Selvityksessä lääkinällisen
kuntoutuksen merkitystä arvioidaan laadullisen
haastatteluaineiston avulla Lapin kuntien terveyden-
huollon palveluiden osana niin taloudellisesta kuin
toiminnallisestakin näkökulmasta.

Tutkija **Sirpa Kumpuniemen** selvityksessä on haas-
tateltu kuntien terveyskeskusten kuntoutusasiantun-
tijoita sekä muiden kuntoutusorganisaatioiden asian-
tuntijoita.

Erityisterapioita ei Lapissa ole tarjolla juuri lainkaan

Selvitystyön mukaan rahoituksen ja vastuun kanavat
suomalaisessa kuntoutusjärjestelmässä eivät ole
tasapainossa. Näin on myös Lapissa. Kuntien terveys-
keskukset ovat olennaisessa asemassa asiakkaan kun-
toutuksen järjestämisessä; kansanterveyslaki määrittää
kunnille ensisijaisen vastuun kuntalaisten kuntou-
tuksesta. Sosiaali- ja terveyspalvelujärjestelmän uu-
distamispaineet kohdistuvat myös erityisesti kuntiin.
Väestökehityksen ja muiden yhteiskunnallisten muu-
tosten seurauksena palvelutarpeet kuntoutuksen alu-
ella kasvavat.

Terveyskeskusten henkilökunta joutuu arjen työssään tekemään hankalia rajanvetoja asiakkaiden tarpeiden ja kuntoutukseen liittyvien peruspalveluiden suhteen. Kokonaisjärjestelmän toimivuuden kannalta tarvittaisiin yhteisiä linjauksia ja selkeyttä mm. siihen, miten rajanvedot peruspalveluiden ja erityistarpeiden välillä tehdään.

Laitoskuntoutuksiin terveyskeskuksilla on erityisen vähän rahaa. Yhden tai kahden ihmisen laitoskuntoutuksen maksaminen voi viedä valtaosan terveyskeskuksen vuotuisesta lääkinnällisen kuntoutuksen ostopalvelubudjetista. Joitakin erityisterapioita kuten puhe- ja toimintaterapiaa eivät kunnat tarjoa kuntalaisilleen Lapin alueella juuri lainkaan.

Valtakunnalliset ratkaisut välttämättömiä

Kuntoutuksen palvelujärjestelmän rahoituksen selkiyttämiseksi ja riittävien edellytysten luomiseksi kuntiin tarvittaisiin välttämättä valtakunnallisia ratkaisuja. Tutkija Sirpa Kumpuniemen mielestä myös paikallisten ja alueellisten kuntoutusjärjestelmien toimijoiden yhteistyötä tulisi syventää ja tiivistää. Koska nykyiset rakenteet eivät ole enää tulevaisuudessa toimivia, tulisi etsiä uusia, nykyiset organisaatorajat ylittäviä toimintamalleja.

Kumpuniemi kaippaa myös kuntoutuksen tilastoinnin yhtenäistämistä niin, että tulevaisuudessa olisi paremmat mahdollisuudet vertailukelpoiseen määrälliseen tietoon kuntoutuksen tarpeista, toiminnasta ja taloudesta.

Invalidiliiton Lapin kuntoutuskeskus toimii julkista sektoria täydentävänä, kokonaisvaltaisen kuntoutuksen asiantuntija- ja palvelukeskukseksi. Kuntoutuskeskuksessa toimii lääkinnällisen ja ammatillisen kuntoutuksen osasto. Lapin kuntoutuskeskuksen tavoitteena on elämyksellisyyden lisääminen kuntoutukseen sen eri muodoissaan.

Tutkija Sirpa Kumpuniemi

ASUMINEN

Asumisen portaat – yksilöllistä asumista

Invalidiliiton asumistoiminnan voidaan katsoa alkaneen jo 1950-luvulla, kun ammattikoulutusta hakeville nuorille piti saada asuntoja. Varsinainen asumispalveluyksikköjen rakentaminen aloitettiin kuitenkin vasta 1970-luvulla. Kaikkiaan vammaisille henkilöille tarkoitettuja asumispalveluyksiköitä on valmistunut ympäri maata 17. Näissä on noin 800 asuntoa.

Eritasoisesti tuettuja asumismuotoja

Kuopio aloitti eritasoisesti tuettujen asumismuotojen, asumisen portaiden kehittämisen. Lähtökohtana oli Invalidiliiton Kuopion asumispalveluyksikön ja päiväkeskuksen palvelujen ja hallinnon yhdistäminen. Asumisen portaat alkoivat muotoutua jo edeltävänä vuonna, mutta vuoden 2004 aikana päästiin varsinaiseen toimintaan.

Yksi Kuopion asumispalvelujen vuoden kohokohdista oli eräretki Outokummun metsiin. Retkelle osallistui asukkaita sekä Kuopion että Joensuun asumispalveluyksiköistä.

Asumisen portaat tarjoavat asukkaille eritasoisia asumismuotoja. Ideana on, että jokaiselle löytyisi juuri hänen tarpeitaan vastaava, järkevä asumismuoto. Lisäksi lähtökohtana on tarjota elämäntilanteiden muuttuessa joko vähemmän tai enemmän tukea antavaa asumista. Valittavana on seuraavia vaihtoehtoja:

1. Palvelutaloasuminen

(avustaminen turvattu ympäri vuorokauden)

2. Palveluasumisryhmä

(avustaminen päivisin ja iltaisin, yöavustuksen tarve satunnainen)

3. Päiväkeskuskiinteistössä asuminen

(avustamistarve vähäinen)

4. Satelliittiasunnot

(avustamistarve vaihtelee yksilöllisesti, yksilölliset ratkaisut)

5. Asumiskokeilutoiminta

(kartoittava jakso ohjaa tulevan asuinmuodon valintaa)

Ensimmäinen vaihe oli asumisryhmän toiminnan aloittaminen Päiväkeskuskiinteistössä. Suunnitellusta viiden asukkaan ryhmästä se on kasvanut kahdek-

saan eli tämä asumismuoto tuli tarpeeseen. Kaikkiaan päiväkeskuskiinteistössä on 54 asuntoa.

Seuraavaksi tuli "satelliittiasuminen", joka tarkoittaa asumista yksittäisessä asunnossa lähellä palvelutaloa tai asumisryhmää. Näistä käydään avustamassa asukasta kotona tai hän voi käyttää yksikön tarjoamia palveluja, kuten ruoka- tai saunapalveluja.

Asumisen portaiden keskusyksikkö on edelleen palvelutalo, jossa apua on saatavilla ympäri vuorokauden. Eritasoisia asumisvaihtoehtoja on myös joissakin muissa Invalidiliiton asumisyksiköissä.

Johtajan ja henkilökunnan yhteispeli on kehittynyt

Invalidiliiton Kuopion asumispalvelujen johtaja **Seppo Rissanen** suhtautuu hankkeeseen hyvin optimistisesti.

- Koko henkilökunta on ottanut asumispalvelujen kehittämisen hyvin vastaan ja ollut siinä innolla mukana. Itse koen erityisen kiinnostavana nuorten asumistilanteen kehittämisen ja itsenäisyyden tukemisen. Yhteistyö Kuopion kaupungin ja paikallisen jäsenyhdistyksen kanssa on sujunut hyvin.

Henkilökunta on hyötynyt toistensa ammattitaidosta. Yhteiset sijaiset, koulutus ja työnkiertomahdollisuus ovat edistäneet järkevää taloudenpitoa. Siirtyminen yhteiseen johtokuntaan ja johtajaan on tuonut säästöjä hallintokuluihin.

Invalidiliiton koululaisten iltapäivätoiminnan projekti päätyi – toiminta jatkuu

Mistä toimintaa liikuntavammaiselle lapselle koulupäivän jälkeen? Tähän vanhempien kysymykseen herättiin Invalidiliitossa vuonna 1999 ja perustettiin Raha-automaattiyhdistyksen rahoittama koululaisten iltapäivätoiminnan projekti Helsingin Ruskeasuon koululle. Invalidiliiton vetämä hanke päättyi vuonna 2004.

Projektin tavoitteena oli iltapäivätoimintaa järjestämällä muun muassa kehittää toimiva malli.

- Huomasimme, ettei ole olemassa yhtä hyvää iltapäivätoiminnan mallia, vaan toiminnan pitää sopeutua ryhmässä olevien lasten mukaan. Projektissa nousi kuitenkin esille yleistettäviä seikkoja, kuten vertaistuen tärkeys ja henkilökunnan riittävä määrä. Erityislapset

tarvitsevat myös yksilöllisiä ratkaisuja, täysin esteettömät tilat ja riittävästi aikaa eri asioiden tekemiseen. Jo arjen askareisiin ja kommunikointiin kuluu aikaa, projektisuunnittelija **Rea Konttinen** kertoo.

Vertaistukea ja tekemistä lasten ehdoilla

Myös iltapäivätoiminnanohjaaja **Mika Vento** korostaa vertaistuen tärkeyttä.

- Lapset saivat vertaistukea toisiltaan, mutta myös aikuisilta. Osa meistä vetäjistä esimerkiksi liikkuu itsekin pyörätuolilla. Pystyimme antamaan käytännön vinkkejä arkielämään liittyvistä asioista harrastuksista ja apuvälineistä asumiseen, jottei lasten tarvitsisi tehdä kaikkea monimutkaisesti, jos joku meistä on sitä asiaa jo elämänsä aikana harjoitellut. Vuosien aikana iltapäivien touhun lomassa käytiin läpi myös lasten suhtautumista omaan vammaansa ja rakennettiin vammaisen identiteettiä. Opettelimme omien rajojen

ILTAPÄIVÄTOIMINTAA

löytämistä: mitä asioita pystyy itse harjoittelemaan ja missä asioissa tulee aina tarvitsemaan muiden apua, Mika Vento selvittää.

Vertaistuen lisäksi projektissa korostettiin lasten ehdoilla tekemistä. Vuosien aikana saatiin paljon käytännön kokemusta siitä, mitä oppilaat haluavat koulun jälkeen vapaa-ajallaan puuhata. Tavoitteena oli, että lapset voivat viettää mukavan iltapäivän turvallisen aikuisen seurassa. Vaikka toimintaa järjestettiin koulun tiloissa, se ei ollut koulupäivän jatke eikä terapiaa.

Koululaisten iltapäivätoiminnan rahoitus siirtyi projektin aikana Raha-automaattiyhdistykseltä kunnille. Toiminta jatkuu Ruskeasuon koululla vakiintuneesti projektin päätyttyä. Yhdessä Ruskeasuon koulun kanssa kehitettiin WeeFIM-mittaristoa kartoittamaan, millaista apua koululainen tarvitsee iltapäivätoiminnassa.

Integroidussa ryhmässä korostui toiminnallisuus

Vuonna 2001 projektissa oli mukana myös integroitu iltapäivätoiminnan ryhmä. Tämä antoi toiminnan suunnitteluun uusia haasteita.

- Vammaiset lapset joutuivat kohtaamaan vammansa uudella tavalla integroidussa ryhmässä. Toisaalta vammattomat lapset saivat ensimmäisen kosketuksen vammaisiin ja tämä varmasti muokkasi asenteita. Me ohjaajat opimme, miten tärkeää toiminnallisuus on. Lasten tekemisen tahti oli hyvin erilainen. Vammaiset lapset saivat myös paljon huomiota käytännön avus-

tamisen takia. Integroidussa ryhmässä on tärkeä huolehtia siitä, että kaikki saavat tarvitsemansa huomion ja kaikille on riittävästi mielekästä puuhaa, iltapäivätoiminnanohjaaja Mika Vento toteaa.

Invalidiliiton projektissa järjestettiin heti vuodesta 1999 lähtien leirejä kaikkina koulun loma-aikoina, jotta vammaisen lapsen työssäkäyvät vanhemmat saivat helpotusta lastenhoito-ongelmiin. Myös Lystilauantai-tapahtumia pidettiin kerran kuussa, jolloin lapsille tarjottiin toimintaa ja vanhemmille mahdollisuus viettää vapaa-aikaa.

Projektissa koottiin yhdessä Liikuntaa Kaikille Lapsille -hankkeen kanssa kirja Ota minut mukaan, jonka käytännön vinkkien tavoitteena on rohkaista ohjaajaa ottamaan mukaan ryhmään erityistukea tarvitseva lapsi. Täällä me sit vaan maleksittais -kirjaan on koottu lasten ja vanhempien arvioita Invalidiliiton iltapäivätoiminnan projektista.

Invalidiliiton yhteistyökumppaneina projektissa olivat Ruskeasuon koulu, oppilaiden kotikuntien viranomaiset, Ruskeasuon koulun oppilaiden vanhempainyhdistys, Suomen Invalidien Urheiluliitto (SIU), Helsingin Invalidiyhdistys (HIY) ja Pääkaupunkiseudun Omaishoitajat ja Läheiset ry (Polli ry).

TIEDÄ-KAMPAJAT

Tiedä-kampanjat turvallisen pyöräilyn ja sukeltamisen puolesta

Jokaisen suomalaisen hyvin tunteman joulukeräyksen lisäksi Invalidiliitto toteuttaa vuosittain myös muita varainhankinta- ja tiedotuskampanjoita.

Kesäiset Tiedä-kampanjat järjestettiin jo 15. kerran. Kampanjoinnin tarkoituksena on ennaltaehkäistä vakavien onnettomuuksien syntymistä ja vammautumista. Keväällä varoiteltiin pyöräilyonnettomuuksista ja kesällä puhuttiin turvallisen sukeltamisen ja uimahyppöjen puolesta. Valistusta tarvitaan: vakavia onnettomuuksia sattuu valitettavasti joka vuosi.

Tiedä miten pyöräilet

Viime vuonna Invalidiliitto korosti pyöräilyvalistuksessaan liikennesääntöjen noudattamista sekä kypärän käyttöä. Pyöräilijän on hyvä tietää, että pyörä on ajoneuvo siinä missä autokin ja liikennesääntöjen noudattaminen kuuluu myös pyöräilijälle. Vuosittain onnettomuuksissa menettää henkensä noin 50 pyöräilijää, tosin määrä on valistuksen ansiosta viime vuosina laskenut. Erityisesti Invalidiliitto on ollut huolissaan nuorten pyöräilijöiden pyöräilykypärän puuttumisesta. Tilastojen mukaan jopa puolet kuolemista voitaisiin välttää käyttämällä asianmukaista kypärää.

Tiedä miten hyppäät

Invalidiliiton hyppykampanjalla on jo pitkät perinteet. Viime kesänä korostettiin yhteisen vastuun ottamista kaverista vaaratilanteissa. Invalidiliitto jakoi kampanjatietoa mm. Turun Down by the Laituri

-festivaaleilla sekä useissa pääkaupungin uimahalleissa ja uimastadionilla. Lisäksi varomattomasta uimahyppäämisestä varoitettiin 13 paikkakunnan, mm. Savonlinnan, Lappeenrannan, Kotkan ja Porin, linja-autoissa kolmen viikon ajan ennen juhannusta. Kesän valistuskampanjat päättyivät elokuussa Hämeenlinnan elomessuille.

Ostamalla värikkäitä kampanjajulisteita ja kirjeensulkijamerkkejä useat yritykset ovat olleet mukana tukemassa Tiedä-kampanjojen tärkeää asiaa.

IT Invalidityö -lehti uudistui

Vuoden aikana tapahtunut suurin viestintää koskeva muutos oli IT Invalidityö -lehden uudistaminen ja toimitustavan muuttaminen. Lehden ulkoasua muutettiin nykyaikaisemmaksi ja taittoa selkiinnytettiin. Lehti muuttui myös kokonaan neliväriseksi. Uusi 80-sivuinen IT on värikäs ja monipuolinen tietopaketti jokaiselle liikuntavammaiselle, omaisille, alan ammattilaisille kuin päättäjillekin.

Vuoden 2004 alusta alkaen IT-lehden toimituksesta ja kustannustoiminnan taloudellisesta kannattavuudesta on vastannut Omnipress Oy. Invalidiliitto lehden julkaisijana vastaa kuitenkin lehden sisällöstä ja ulkoasusta.

Lehdestä tehtiin heti kesän jälkeen lukijatutkimus, jolla haluttiin selvittää tehtyjen muutosten vaikutusta ja lukijoiden tyytyväisyyttä IT-lehteen. Tutkimus osoitti, että lehteen ollaan erittäin tyytyväisiä ja sitä pidetään sekä kiinnostavana että hyödyllisenä. Lukijat kokivat, että uudistettu lehti on selkeä ja luettava sekä sen sisältämä tieto ajankohtaista ja luotettavaa.

IT-LEHTI
IT-LEHTI

TALOUS

TALOUS

Talous

Invalidiliiton toiminnan rahoitus voidaan jakaa järjestö- ja vaikuttamistoiminnan sekä palvelutoiminnan rahoitukseen. Järjestö- ja vaikuttamistoiminnan rahoitus kertyy pääasiassa neljästä lähteestä: Raha-automaattiyhdistyksen avustuksista, keräystoiminnasta, kiinteistöjen vuokrauksesta sekä korko- ja muista rahoitustuotoista. Lisäksi testamentti- ja muilla vastaavilla lahjoituksilla on tärkeä rooli järjestö- ja vaikuttamistoiminnan rahoittamisessa.

Raha-automaattiyhdistys on tärkein yksittäinen rahoittajataho järjestö- ja vaikuttamistoiminnalle. Paitsi, että RAY myöntää yleisavusta järjestörakenteen ylläpitoon, se myöntää myös kohdennettuja yleisavustuksia tärkeisiin erilliskohteisiin. Tällaisia ovat mm. vammaisten lomatoiminnan, sopeutumisvalmennuksen sekä avustajakairotoiminnan tukeminen. Ilman RAY:n tukea näitä toimintoja ei voitaisi jatkaa nykyisessä laajuudessaan. Joissakin tapauksissa ne voitaisiin joutua jopa kokonaan lopettamaan.

Keräystoiminta pohjautuu yksittäisten ihmisten tai yhteisöjen antamiin lahjoituksiin. Kansalaiset ovat kokeneet Invalidiliiton luotettavana kansalaisjärjestönä, jolla on tärkeä tehtävä liikuntavammaisten oi-

keuksien puolustajana. Tämä näkyy myös niin, että liitolla on runsaasti lahjoittajia, jotka ovat antaneet oman panoksensa jo vuosikausia. Lisäksi on huomattava, että liitto tekee keräystoimintansa puhtaasti omin voimin, omilla työntekijöillä. Tämä on myös lisännyt liiton keräystoimintaa. Liiton järjestö- ja vaikuttamistoimintaa rahoitetaan myös jossain määrin liiketoiminnalla ja kannatustuotteiden myynnillä.

Liiton palvelutoiminta rahoittaa itse itsensä. Liitto veloittaa omakustannuseriaa palveluiden järjestämisestä vastuussa olevia tahoja: kuntia, sairaanhoitopiirejä, valtiota, Kelaä sekä vakuutusyhtiöitä. Palvelutoimintaa varten liitolla on toimintayksiköitä ympäri maata yli kahdellakymmenellä paikkakunnalla. Henkilöstöä näissä toimintayksiköissä on yli 1400, koko liitossa 1617 henkeä.

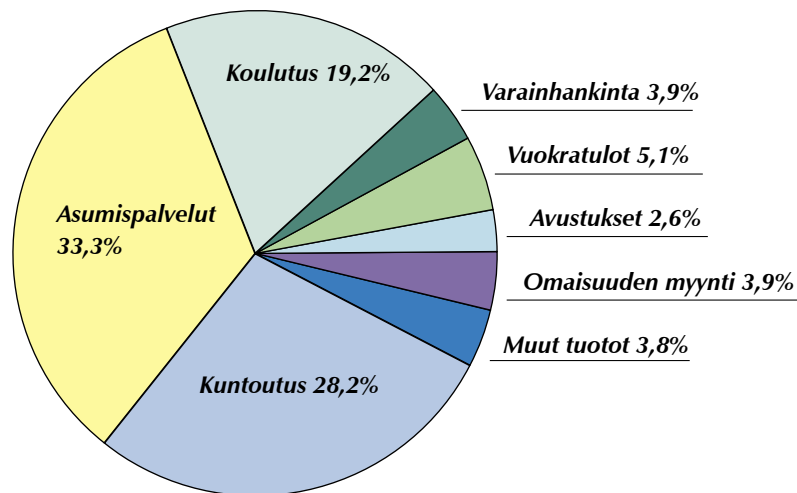
Palvelutoiminnan kehittäminen on edellyttänyt viime vuosina merkittäviä investointeja. Liitto on rakennuttanut 2000-luvulla esteettömän kuntoutuskeskuksen, palvelutalon, oppilaitoksen asuntolan sekä kuntoutuskeskuksen asiakasmajoitustilat. Lisäksi vuosittain on peruskorjattu vähintään yhden palvelutalon palvelutilat sekä lukuisia asuntoja ja muita tilo-

ja. Uudisrakennusten rakentaminen ja palvelutilojen peruskorjaaminen ei olisi ollut mahdollista näin laajassa mittakaavassa ilman RAY:n avustuksia. Vuonna 2004 investointien määrä oli 17 miljoonaa euroa.

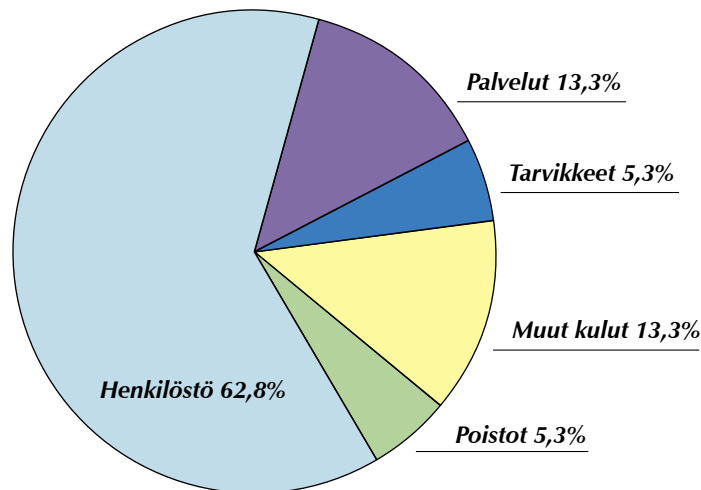
Vuonna 2004 liiton kokonaistuotot olivat 78 miljoonaa euroa. Tästä 22 miljoonaa kertyi kuntoutuksesta, 26 asumispalveluista ja 15 koulutuksesta. Pääosa tuotoista käytettiin henkilöstön palkkauksesta aiheutuviin kuluihin. Henkilöstökulut kasvoivat 4 % edellisvuodesta ollen yhteensä 63 % kaikista kuluista. Ulkopuolisiin palveluihin kului 10 milj. euroa, aineisiin ja tarvikkeisiin 4 miljoonaa euroa, ja muihin kuluihin 10 miljoonaa euroa.

Poistojen ja rahoitustuottojen ja kulujen määrä oli 4 miljoonaa euroa. Tulos ennen omaisuuden mynnistä saatuja tuloja oli yhteensä 121 000 euroa positiivinen, kun vuonna 2003 vastaava luku oli 1 003 000 euroa alijäämäinen.

TUOTTOJEN JAKAUTUMINEN VUONNA 2004

KULUJEN JAKAUTUMINEN VUONNA 2004

JÄSENYHDISTYKSET

Yhteensä 161
jäsenyhdistystä

Alavuden Seudun Invalidit ry
Anjalankosken Invalidit ry
Ekenäsnejdens Invalidier-Tammisaarensuodun Invalidit rf
Espoon Invalidit-Esbo Invalidier ry
Etelä-Päijänteen Invalidit ry
Etelä-Saimaan Invalidit ry
Euran Seudun Invalidit ry
Evijärven Invalidit ry
Forssan Seudun Invalidit ry
Haapajärven Invalidit ry
Haminan Seudun Invalidit ry
Hangöudds Invalidier-Hankoniemen Invalidit rf
Hankasalmen Invalidit ry
Harjavallan Seudun Invalidit ry
Heinolan Seudun Invalidit ry
Helsingin Invalidien Yhdistys ry
Himangan Seudun Invalidit ry
Huittisten Seudun Invalidit ry
Hyvinkään Invalidit ry
Hämeenlinnan Seudun Invalidit ry
Härmäin Invalidit ry
Iisalmen Invalidit ry
Iitin Invalidit ry
Ikaalisten Invalidit ry
Ilmajoen Invalidit ry
Imatran Invalidit ry
Invalidföreningen Aktiv rf
Jakobstadsnejdens Invalidier-Pietarsaaren Seudun Invalidit rf
Jalasjärven Invalidit ry
Joensuu Seudun Invalidit ry
Joutsan Seudun Invalidit ry
Joutsenon Invalidit ry
Jurvan Invalidit ry
Jyväskylän Seudun Invalidit ry
Jämsänjokilaakson Invalidit ry
Järvenpään Seudun Invalidit ry
Järviseudun Invalidit ry
Kajaanin Seudun Invalidit ry
Kangasalan Invalidit ry
Kankaanpään Seudun Invalidit ry
Karisnejdens Invalidier-Karjaanseudun Invalidit rf

Karkkilan Seudun Invalidit ry
Karstulan Seudun Invalidit ry
Kauhajoen Invalidit ry
Kauhavan Seudun Invalidit ry
Kemin Seudun Invalidit ry
Keravan Invalidit ry
Keski-Karjalan Invalidit ry
Keurusseudun Invalidit ry
Kimito Nejdens Invalidier-Kemiön Seudun Invalidit rf
Kirkkonummen Seudun Invalidit-Kyrkslättsejdens Invalidier ry
Kiuruveden Invalidit ry
Koillis-Lapin Invalidit ry
Kokemäen Seudun Invalidit ry
Kokkolan Seudun Invalidit-Karlebynejdens Invalidier ry
Korsnäs Invalidier rf
Kortesjärven Invalidit ry
Kotkan Seudun Invalidit ry
Kouvolan Seudun Invalidit ry
Kuhmon Invalidit ry
Kuopion Seudun Invalidit ry
Kurikan Invalidit ry
Kuusamon Invalidit ry
Kuusankosken Invalidit ry
Kyrönmaan Invalidit ry
Kärkölän Invalidit ry
Lahden Seudun Invalidit ry
Laihian Invalidit ry
Lapinlahden Invalidit ry
Lapuan Seudun Invalidit ry
Laukaan Invalidit ry
Leppävirran Invalidit ry
Lieksan Seudun Invalidit ry
Lohjan Seudun Invalidit ry
Loimaan Seudun Invalidit ry
Loviisan Seudun Invalidit-Lovisanejdens Invalidier ry
Luoteis-Lapin Invalidit ry
Malax Invalidier rf
Mikkelin Seudun Invalidit ry
Mäntsälän Invalidit ry
Mäntyharjun Invalidit ry
Mäntän Seudun Invalidit ry

Nilsin Invalidit ry
Nivalan Seudun Invalidit ry
Nokian Invalidit ry
Noormarkun Seudun Invalidit ry
Nurmijärven Invalidit ry
Närpes Handikappföreningen rf
Orimattilan Invalidit ry
Oulaisten Invalidit ry
Oulun Invalidien Yhdistys ry
Outokummun Invalidit ry
Panelia-Kiukaisten Invalidit ry
Pargas Invalidider-Paraisten Invalidit rf
Pieksämäen Seudun Invalidit ry
Pihtiputaan Seudun Invalidit ry
Polvijärven Seudun Invalidit ry
Porin Seudun Invalidit ry
Porvoon Invalidit-Borgå Invalidider ry
Posion Seudun Invalidit ry
Pudasjärven Invalidit ry
Punkalaitumen Seudun Invalidit ry
Pyhäjärven Invalidit ry
Pylkönmäen Invalidit ry
Raahen Seudun Invalidit ry
Raisio Seudun Invalidit ry
Rantasalmen Seudun Invalidit ry
Ranuan Invalidit ry
Rauman Invalidit ry
Rautavaaran Invalidit ry
Rautjärven Seudun Invalidit ry
Reisjärven Invalidit ry
Riihimäen Seudun Invalidit ry
Rovaniemen Seudun Invalidit ry
Ruokolahden Invalidit ry
Ruukin Invalidit ry
Saarijärven Invalidit ry
Salon Seudun Invalidit ry
Savitaipaleen Seudun Invalidit ry
Savonlinnan Seudun Invalidit ry
Seinäjoen Seudun Invalidit ry
Siilinjärven Invalidit ry
Sodankylän Invalidiyhdistys ry

Someron Invalidit ry
Sonkajärven Invalidit ry
Sotkamon Invalidit ry
Suolahden Seudun Invalidit ry
Suomenselän Invalidit ry
Suonenjoen Seudun Invalidit ry
Susirajan Invalidit ry
Suupohjan Invalidit-Syd-Österbottens Invalidider ry
Tampereen Seudun Invalidit ry
Teuvan Invalidit ry
Toijalan Invalidit ry
Tornion Invalidit ry
Tunturi-Lapin Invalidit ry
Turun Seudun Invalidit ry
Ulvilan Seudun Invalidit ry
Vaasan Invalidit-Vasa Invaliderna ry
Vakka-Suomen Invalidit ry
Valkeakosken Seudun Invalidit ry
Vammalan Invalidit ry
Vantaan Invalidit ry
Varkauden Seudun Invalidit ry
Vihdin Invalidit ry
Viitasaaren Invalidit ry
Virtain Invalidit ry
Vähäkyrön Invalidit ry
Ylitornion Invalidit ry
Ylivieskan Invalidit ry
Ylä-Kainuun Invalidit ry
Ylä-Karjalan Invalidit ry
Ylä-Lapin Invalidit ry
Ålands Invalidider rf
Äetsän Invalidit ry
Äänekosken Seudun Invalidit ry

Diagnoosipohjaiset jäsenyhdistykset

AH-Potilaat ry
AMC ry
Redy ry
Suomen Marfan -yhdistys ry
Suomen Perthes potilasyhdistys ry

LUOTTAMUSELIMET

LIITTOHALLITUS

Puheenjohtaja

Pekka Tuominen, Maarianhamina

1. varapuheenjohtaja

Pertti Sankilampi, Kempele

2. varapuheenjohtaja

Tuula Häkäri, Kauhajoki

Jäsenet

Erko Anttila, Vaasa

Satu Järviö, Turku

Reino Kokkola, Savitaipale

Risto Masonen, Tampere

Bertta Pursiainen, Kuopio

Leena Simola-Nikkanen, Helsinki

Reijo Suominen, Hämeenlinna

Pekka Suutarinen, Vantaa

Raimo Toratti, Tornio

Ossi Wikman, Karjaa

Tarmo Flink, Lohja *Liittovaltuuston pj.*

Tilintarkastajat

Varsinaiset tilintarkastajat

Johanna Perälä, KHT

Tapio Luoma, HTM

Varatilintarkastajat

Matti Nykänen, KHT

SVH PricewaterhouseCoopers Oy, KHT-yhteisö

LIITTOVALTUUSTO

Puheenjohtaja

Tarmo Flink

1. varapuheenjohtaja

Hannu Ilonen

2. varapuheenjohtaja

Heidi Rekola

Uusimaa

Tarmo Flink

Erkki Heikkilä

Pekka Hätinen

Pirkko Kuusela

Timo Narinen

Taisto Ojansivu

Pauli Ritola

Leena Saari

Aimo Tammisto

Marjaana Väre

Häme-Keski-Suomi

Eeva Aalto

Pauli Hakaniemi

Eeva-Riitta Kusmin

Marjukka Latosuo

Taito Ohmero

Kalevi Pullinen

Pekka Peräjoki

Heidi Rekola

Olavi Tuononen

Turku-Pori

Sulo Hiltunen

Sven-Olof Isaksson

Maire Karjalainen

Marjo Kuusisto

Terttu Leppänen

Aimo Salminen

Aatos Tall

Risto Äijälä

Kaakkois-Suomi

Tomi Hotanen

Keijo Kaskiaho

Tauno Nokelainen

Sinikka Salo

Markku Sorsa

Meeri Terävä

Kauko Väisänen

Pohjanmaa

Jorma Aspegren

Aimo Huhtamäki

Pirjo Kapanen

Juhani Kivipelto

Jaana Mesiäislehto-
Mäntypuro

Paula Muotio

Irja Pesonen

Savo-Karjala

Jukka Honkanen

Irma Huuskonen

Ensio Hämäläinen

Hannu Ilonen

Voitto Kovero

Pertti Laajalahti

Oulu-Kainuu

Eila Järvelä

Unto Lampinen

Taisto Palosaari

Onni Rata

Hannu Turula

Lappi

Jaakko Bimberg

Liisa Bäcklund

Marke Martimo

Yhteensä 55 jäsentä

*Invalidiliiton liittohallitus ja liittovaltuuston puheenjohtajat.
Ylärivissä vasemmalta Reijo Suominen, Pertti Sankilampi, Reino Kokkola, Erko Anttila, Pekka Tuominen.
Keskellä Risto Masonen, Tuula Häkäri, Leena Simola-Nikkanen, Bertta Pursiainen, Heidi Rekola, Tarmo Flink.
Alarivissä Satu Järviö, Hannu Ilonen, Raimo Toratti ja Pekka Suutarinen. Kuvasta puuttuu Ossi Wikman.*

TOIMINTAYKSIKÖT

KESKUSTOIMISTO

Invalidiliitto ry

Perustettu v. 1938
Kumpulantie 1 A
00520 Helsinki
Puh. (09) 613 191
Telefax (09) 1461 443
<http://www.invalidiliitto.fi>
e-mail: fmd@invalidiliitto.fi

Toimitusjohtaja Raimo Lindberg
Talousjohtaja Juha Kotikangas

Järjestö- ja vaikuttamisosasto

Järjestöpäällikkö Marja Pihnalä

Kuntoutusosasto

Kuntoutuspäällikkö Heidi Lindberg

Asumispalveluosasto

Asumispalvelupäällikkö Varpu Vehmersalo

Viestintäosasto

Viestintäpäällikkö Sinikka Rantala

Varainhankintaosasto

Keräyspäällikkö Petri Äikiä

Laskentaosasto

- Laskentatiimi
- Tietohallintotiimi
- Toimistotiimi
Laskentapäällikkö Kim Alm

Kiinteistöosasto

Kiinteistöpäällikkö Reino Pietarila

KUNTOUTUSLAITOKSET

Käpylän kuntoutuskeskus

Perustettu v. 1953
Nordenskiöldinkatu 18 B
00250 Helsinki
Puh. (09) 777 071
Telefax (09) 794 734
Johtaja Hannu Alaranta

Lapin kuntoutuskeskus

Perustettu v. 1983
Porokatu 32
96400 Rovaniemi
Puh. (016) 3329 111
Telefax (016) 3329 293
Johtaja Tarja Lahtela

Lahden kuntoutuskeskus

Perustettu v. 1989
Launeenkatu 10
15100 Lahti
Puh. (03) 812 811
Telefax (03) 7830 250
Johtaja Marjaana Suosalmi

Järvenpään Kuntoinva

Perustettu v. 1972
Mannilantie 27-29
04400 Järvenpää
Puh. (09) 288 882

Kuntoinva

Porslahden Portti

Ruusuhelmenkatu 1
00960 Helsinki
Puh. (09) 3436 2717
Johtaja Anne Sahlman-Kiiski

AMMATTIKOULUTUS

Järvenpään koulutuskeskus

Perustettu v. 1948
Mannilantie 29, PL 46
04401 Järvenpää
Puh. (09) 292 011
Telefax (09) 2920 1270
Rehtori Jorma Varkila

SEESAM Työhönvalmennus (ent. Työkeskus)

Perustettu v. 1998
Kumpulantie 1 A
00520 Helsinki
Puh. 040 5895 299
Telefax (09) 8770 3714
Osastopäällikkö Yrjö Kekki

SEESAM Työtoiminta (ent. Työkeskus)

Perustettu v. 1973
Puh. (09) 7562 870
Telefax (09) 1461 205
Vt. Johtaja Jorma Kaksonen

TYÖKLINIKAT

Jyväskylän Työkliniikka

Perustettu v. 1966
Varikontie 4
40340 Jyväskylä
Puh. (014) 3384 100
Telefax (014) 3384 101
Johtaja Seppo Salpakoski

Kuopion Työkliniikka

Perustettu v. 1979
Puijonkatu 19 B 4 krs
70100 Kuopio
Puh. (017) 3645 155
Telefax (017) 3645 460
Johtaja Marja-Terttu Huuhtanen

KUNTOUTUSOHJAAJAT

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

Kuntoutusohjaaja Hannele Väisänen
KYS/Kuntoutustutkimuskliniikka
Rak. 6, 2 krs
70210 Kuopio
Puh. (017) 172 877

Etelä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

Kuntoutusohjaaja Maija Rautio
Mikkelin keskussairaala
Porrassalmenkatu 35–37
50100 Mikkelä
Puh. (015) 3512 328

Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

Kuntoutusohjaaja
Kristiina Saarema-Kallio
Kanta-Hämeen keskussairaala
Lääkinnällinen kuntoutus
13530 Hämeenlinna
Puh. (03) 6292 237

Päijät-Hämeen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

Kuntoutusohjaaja Petra Riikonen
Päijät-Hämeen keskussairaala, kir. I
Keskussairaalankatu 7
15850 Lahti
Puh. (03) 8192 413

Päijät-Hämeen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

Kuntoutusohjaaja Tuula Hyvärinen
Päijät-Hämeen keskussairaala
Neurologian klinikka
Keskussairaalankatu 7
15850 Lahti
Puh. (03) 8192 995

ASUMISPALVELUYKSIKÖT

Iisalmen asumispalvelut

Perustettu v. 1990
Kirkonsalmentie 2
74120 Iisalmi
Puh. (017) 816 121
Telefax (017) 816 763
Johtaja Marja Lankinen

Joensuun asumispalvelut

Perustettu v. 1973
Merimiehenkatu 36
80100 Joensuu
Puh. (013) 226 460
Telefax (013) 226 460
Johtaja Soili Savolainen

Jyväskylän asumispalvelut

Perustettu v. 1986
Rusokinkatu 1
40100 Jyväskylä
Puh. (014) 3347 100
Telefax (014) 3347 110
Johtaja Leena Yksjärvi

Kajaanin asumispalvelut

Perustettu v. 1983
Kasakankuja 4
87100 Kajaani
Puh. (08) 6332 3602
Telefax (08) 6130 893
Johtaja Pirjo Väätäinen

Kokkolan asumispalvelut Sateenkaari

Perustettu v. 1981
Metsonkuja 8
67800 Kokkola
Puh. (06) 8326 700
Telefax (06) 8221 170
Johtaja Vuokko Pietilä

Kuopion asumispalvelut

Perustettu v. 1991
Savonkatu 16
70110 Kuopio
Puh. (017) 2887 280
Telefax (017) 2620 546

Päiväkeskus

Perustettu v. 1973
Tiihottarentie 4
70500 Kuopio
Puh. (017) 288 7290
Telefax (017) 2632 298
Johtaja Seppo Rissanen

Kuusankosken asumispalvelut

Perustettu v. 1976
Itäinen Linjapuisto 11
45700 Kuusankoski
Puh. (05) 742 000
Telefax (05) 7420 016
Johtaja Ritva Hakkarainen

Lahden asumispalvelut Paavolan Pihlaja

Perustettu v. 1984
Heinäkatu 1
15140 Lahti
Puh. (03) 883 070
Telefax (03) 8830 720
Johtaja Kaarina Oksalahti

Mikkelin asumispalvelut

Perustettu v. 1985
Kiiskimäenkatu 4
50130 Mikkelä
Puh. (015) 3201 720
Telefax (015) 362 808
Johtaja Liisa Kilvensalmi

Oulun asumispalvelut

Perustettu v. 1977
Kaislatie 1
90160 Oulu
Puh. (08) 339 012
Telefax (08) 339 092
Johtaja Sirpa Karvonen

Porin asumispalvelut Koivistonhovi

Perustettu v. 1978
Uusikoivistontie 38
28130 Pori
Puh. (02) 6307 700
Telefax (02) 6350 066
Johtaja Paula Välimäki

Rovaniemen asumispalvelut
Pohjan Pihla

Perustettu v. 1979
Pohjolankatu 14–16
96100 Rovaniemi
Puh. (016) 3421 874
Telefax (016) 3421 280
Johtaja Taru Raudaskoski

Tampereen Validia-palvelut

Perustettu v. 1977
Insinöörinkatu 12
33720 Tampere
Puh. (03) 3143 7111
Telefax (03) 3180 263
Johtaja Maarit Hirvonen

Turun asumispalvelut

Perustettu v. 1982
Hippoksentie 29
20720 Turku
Puh. (02) 2848 700
Telefax (02) 2364 509
Johtaja Eija Kosunen

Vaasan asumispalvelut
Merituuli

Perustettu v. 1983
Käsityöläiskatu 10–14
65200 Vaasa
Puh. (06) 3195 900
Telefax (06) 3123 289
Johtaja Leila Kangasluoma

Pääkaupunkiseudun asumispalvelut
Käpylä

Perustettu v. 1970
Kimmontie 5 b
00610 Helsinki
Puh. (09) 797 074
Telefax (09) 7524 572

Porslahden Portti

Perustettu v. 2002
Ruusuhelmenkatu 1
00960 Helsinki
Puh. (09) 3436 270
Telefax (09) 3436 2720
Johtaja Arto Nyström

TYTÄRYHTIÖT

Invatiето Oy

Perustettu v. 1991

Inva-apuväline Oy

Perustettu v. 1942

Kuulo-Inva Oy

Perustettu v. 1942

Asunto Oy Helsingin Kimmontie 5

Perustettu v. 2001

Kiinteistö Oy Helsingin Koskelantie 22-24

Perustettu v. 2001

Järvenpään Invalidien Asumnot Oy

Perustettu v. 1948

IL-Kiinteistöt Oy

Perustettu v. 2001

YHTEISTYÖYHTEISÖT

Suomen Invalidien Urheiluliitto ry

Perustettu v. 1964
Kumpulantie 1 A
00520 Helsinki
Puh. (09) 7534 290, 613 191
Telefax (09) 1462 404
Toiminnanjohtaja Pertti Pousi

Vammaisten

yhdyskuntasuunnittelupalvelu VYP

Perustettu v. 1977
Kumpulantie 1 A
00520 Helsinki
Puh. (09) 613 191
Telefax (09) 8771 272
Arkkitehti Maija Könkkölä

INVALIDILIITTO ry
Kumpulantie 1 A
00520 HELSINKI
puh. (09) 613 191
fax (09) 146 1443